

УДК 634.23: 631.52

Шубенко Л.А., кандидат с.-г. наук, асистент кафедри генетики, селекції і насінництва сільськогосподарських культур
Білоцерківський національний аграрний університет
E-mail : Shubenko.L@ukr.net

СИЛА РОСТУ І ГАБІТУС КРОНИ ДЕРЕВ ЧЕРЕШНІ

Основою інтенсивного садівництва є впровадження у виробництво нових слаборослих сортів з метою збільшення щільності садіння до 2000 дерев на гектарі, що зменшує затрати ручної праці на збирання врожаю й обрізування дерев, хімічний захист тощо. Впровадження високоінтенсивних технологій вирощування кісточкових культур стримується в основному відсутністю слаборослих морозостійких клонових підщеп.

Розмір дерева враховується у плануванні організації насаджень, підборі схем садіння та інших елементів агротехніки, хоча висота дерева певною мірою обмежується конструкцією насаджень.

За результатами проведених нами досліджень сортів черешні різних строків досягання встановлено, що дерева черешні характеризувалися значною силою росту, яка в середньому за три роки досліджень була близькою 4,8 м. Враховуючи те, що досліджувані дерева мають 7-8-річний вік, коли припиняється період росту й насадження переходять до плодоношення, згідно технології вирощування, ріст дерев обмежували на рівні п'яти метрів обрізуванням.

Оптимального розміру найшвидше досягли дерева сорту 'Зоряна', однак найбільша висота відмічена у дерев сорту 'Дар Млієва'. Дерев сорту 'Мліївська жовта' характеризувалися більш поступовим ростом провідника. Але до 8-річного віку досягли однакового рівня з деревами інших сортів. Найбільш сильнорослими були сорти 'Міраж' і 'Аборигенка' (4,5 м), меншу силу росту спостерігали для сорту 'Мелітопольська крапчаста' (3,2 м), і особливо для сорту 'Меотіда' (3,0 м). Серед пізньостиглих сортів черешні найкраще у даному відношенні проявив себе пізньостиглий сорт 'Бірюза', у якого висота дерев протягом досліджень не перевищувала 2,6 м і не вимагала агротехнічного втручання обрізуванням.

Таким чином, за силою росту дерев досліджувані сорти черешні можна розташувати в наступній почерговості (за строками досягання): сильнорослі – 'Дар Млієва', 'Зоряна', 'Мліївська жовта', 'Амазонка'; середньорослі – 'Міраж', 'Альонушка', 'Аборигенка', 'Дрогана жовта'; слаборослі – 'Мелітопольська крапчаста', 'Меотіда', 'Бірюза', 'Донецький угольок'.

Отримані показники габітусу дерева дають змогу охарактеризувати форму крони сортів черешні: округла – 'Донецький угольок', 'Амазонка'; високо-округла – сорти 'Аборигенка', 'Дар Млієва', 'Зоряна'; широко-пірамідальна – 'Альонушка', 'Дрогана жовта', 'Мелітопольська крапчаста'; пірамідальна – 'Мліївська жовта', 'Міраж'; поникла – 'Меотіда', 'Бірюза'.

Звідси можна зробити висновок про неповну відповідність застосованої схеми садіння дерев (6 x 4 м) до особливостей росту досліджуваних сортів черешні.